

การประชุมวิชาการเขตสุขภาพที่ 1

“เขตสุขภาพที่ 1 ก้าวไกล นวัตกรรมและวิจัย เพื่อคนไทยสุขภาพดียั่งยืน”

(Steps Forward in Health Innovation and Research for All)

ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2563 ณ อาคารศูนย์ประชุมนานาชาติ โรงแรมดิเอ็มเพลส อ.เมือง จ.เชียงใหม่

อภิปรายกลุ่ม เรื่อง ประสบการณ์การบริหารจัดการโควิด 19 ในเขตสุขภาพที่ 1

ผู้ดำเนินการอภิปราย โดย นายแพทย์สุเมธ องค์กรธรณี ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่

ผู้ร่วมอภิปราย

1. นายรัฐพล นราดิศร	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
2. นายแพทย์จตุชัย มณีรัตน์	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
3. แพทย์หญิงนงนุช ภัทรอนันตนาท	ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่
4. ว่าที่ร้อยตรีโฆสิต กัลยา	ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 1 เชียงใหม่

เริ่มต้นอภิปราย เวลา 10.30 น.

นายแพทย์สุเมธ องค์กรธรณี ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ แนะนำ และกล่าวประวัติของผู้ร่วมอภิปราย คณะกรรมการโรคติดต่อ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งภายใต้สถานการณ์โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เขตสุขภาพที่ 1 เชียงใหม่ ซึ่งข้อมูลวันที่ 28 ก.ค. 2563 มีผู้ป่วยจำนวน 16,674,041 ราย จากทั่วโลก มีผู้ป่วยตาย จำนวน 657,276 ราย ในส่วนทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันดับ 1 คือ ประเทศ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทย อยู่ในลำดับที่ 5 สถานการณ์ในประเทศไทย พบผู้ป่วย จำนวน 3,297 ราย และระยะหลังมีรายงานเพิ่มขึ้น เป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศและเข้ามาในประเทศไทย ทั้งนี้ เขตสุขภาพที่ 1 มีผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ PUI จำนวน 6,273 ราย และมีผู้ป่วยยืนยันสะสม จำนวน 67 ราย พบผู้ป่วยรายสุดท้ายที่ได้รับการยืนยันข้อมูล ณ วันที่ 14 พ.ค.63 มีปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับสถานบันเทิง เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง-ต่างประเทศ family contact ฯ และมี State/Local Quarantine รวมทั้ง 13 เขต Local Quarantine ในเขตสุขภาพที่ 1 มี 24 แห่ง (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง น่าน ฯ) ทั้งนี้จำนวนผู้ป่วยนอกประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจากผลการค้นหาผู้ป่วยทั้งกรณี ACF และ Sentinel Surveillance คาดได้ว่าเขตสุขภาพที่ 1 ปลอดภัยจากเชื้อ COVID-19

นายรัฐพล นราดิศร รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึงสถานการณ์ของ COVID-19 ของจังหวัดเชียงใหม่ ในขณะนั้นประเทศจีนเกิดการระบาด เดือนธันวาคม ซึ่งไกลตัวเรา จังหวัดเชียงใหม่ได้ให้กำลังใจประเทศจีน เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนจำนวนมาก และเตรียมตัวรองรับปัญหาต่อมาได้มีการระบาดที่สนามมวย และมีคนใน จ.เชียงใหม่ จำนวน 3-4 คน อยู่ในสนามมวย และได้ไปใช้บริการในสถานบริการต่างๆ และต่อมาเริ่มมีผู้ป่วยจำนวนสูงขึ้น เป็น จำนวน 19 ราย และรัฐบาลได้ประกาศ social distancing ซึ่งอยู่ในช่วงที่กรุงเทพมหานครได้มีการประกาศ โดยในขณะนั้น จ.เชียงใหม่ กำลังประสบปัญหา

ใหญ่ คือ 1. ปัญหาเรื่องไฟฟ้า และ 2. การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จังหวัดเชียงใหม่จึงได้ทำการประชุม คณะกรรมการโรคติดต่อ ในวันที่ 18 มีนาคม 2563 ได้สั่งปิดสถานที่ที่อาจจะก่อให้เกิดการแพร่ระบาด และมี แผนการเยียวยาช่วยเหลือผู้ประกอบการ สนามมวย ร้านเกมฯ คาดว่าผู้ที่เข้าเกณฑ์ความเสี่ยง PUI ในสู่ระบบ การกักตัว ขณะนั้นยังไม่ได้ปิดร้านอาหาร ผู้ประกอบการก็ไม่ได้มีความตระหนักในการป้องกัน มีการจำหน่าย สุราอย่างต่อเนื่อง ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จึงได้เสนอคณะกรรมการโรคติดต่อ ให้ปิดร้านอาหาร แต่ยังสามารถซื้ออาหารกลับไปรับประทานที่บ้านได้ อีกส่วนหนึ่งคือโรงแรม หน่วยงานส่วนของปกครอง และ ตำรวจ เป็นผู้ตรวจสอบ กำชับ โรงแรมที่มีการมั่วสุม ปาร์ตี้ และได้ขอความร่วมมือโรงแรมให้มีความเข้มงวด มากขึ้น ให้สามารถเข้าพักได้ จำนวน 1 - 2 ท่าน ต่อห้อง ไม่ให้มีการมั่วสุมกัน โดยมีพระราชกำหนดโดย อำนาจของท่านนายกรัฐมนตรี และในส่วนจังหวัด จะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อรัฐบาลมีการ ประกาศเคอร์ฟิว ห้ามออกจากบ้านในช่วงเวลากลางคืน ลดการติดต่อของคนในพื้นที่ และเชียงใหม่ได้ปิดสถาน ประกอบการ 14 วัน และต่อมาได้มีการประกาศพระราชกำหนด ให้ปิดสถานประกอบการเป็นเวลา 1 เดือน ครั้ง จนได้มีการผ่อนปรนในระยะเวลาต่อมา จากสถานการณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ มีผู้ป่วยจำนวน 39 ราย เสียชีวิต 1 ราย ซึ่งคณะกรรมการโรคติดต่อของจังหวัดจะเป็นผู้ที่ออกคำสั่งในการควบคุมภายในจังหวัด ประเมินในด้านความเสียหายของสุขภาพประชาชน ทั้งนี้การรับผู้ป่วยที่เป็นคนไทยมาจากต่างประเทศ จังหวัด เชียงใหม่ก็ได้ชะลอการเดินทางจากต่างประเทศหรือต่างจังหวัด ก็ออกแบบให้กรอกข้อมูล ให้ผู้โดยสารกรอก ข้อมูลว่าเดินทางมาจากที่ไหน จะเดินทางไปไหน ตามแบบฟอร์ม ชบ.1 และส่งข้อมูลให้ปลายทาง อำเภอ ปลายทาง ก็ทำการแจ้งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อสม. เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข สอบถาม ติดตาม ตรวจสอบ และให้กักตัวอยู่ที่บ้านต่อไป หากมาจากการเดินทางทางระบบ ขนส่งสาธารณะจะสามารถจำกัดผู้โดยสารได้ ทางเครื่องบิน รถไฟ และรถบัสขนส่งผู้โดยสาร มีการตั้งด่าน ตรวจสอบ ทั้ง 6 ช่องทางการเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ (แม่เฒ่า ดอยเต่า ดอยสะเก็ด สารภี ฯ) ซึ่งจำนวนรถที่เข้า มาใน จ.เชียงใหม่ ประมาณเดือนละ 200,000 คัน หรือประมาณ 6-7 แสนคน และมีปัญหาต่างๆ ดังนี้ 1.รถที่ เข้ามาจาก อ.สารภี มีจำนวนมาก จึงได้บริหารจัดการโดยให้อำเภอสารภีแจกแบบฟอร์มให้กรอกข้อมูลและ อำเภอมืองรับแบบฟอร์มการเข้ามาในจังหวัด การอำนวยความสะดวก เพื่อไม่ให้สะดกในการเดินทาง และ

2. อีกปัญหาคือการขาดแคลนอุปกรณ์เทอร์โมสแกน หน้ากาก mask ในพื้นที่ 3. ไม่มีสถานที่ที่จะจัดเป็น State/Local Quarantine ที่รับผู้ที่เดินทางจากจังหวัดในพื้นที่เสี่ยง ก็มีการทำความเข้าใจ สื่อสาร รวมถึงใน พื้นที่อำเภอ ตำบล เพื่อให้ญาติสามารถนำอาหาร น้ำดื่ม มาให้ผู้ที่ถูกกักตัวได้ ยกตัวอย่าง อ.ฝาง แรงงานที่ ทำงานต่างประเทศผู้ที่เป็นฝิ่นน้อย ก็ให้พักใน State/Local Quarantine ของกองร้อย กรมการปกครอง เพราะ ยังไม่มีงบประมาณจากส่วนกลาง ก็ได้ขอความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สนับสนุนอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค อุปกรณ์ป้องกัน อุปกรณ์ตรวจคัดกรอง และต่อมามีงบประมาณระงับยับยั้ง ก็ได้ใช้ งบประมาณส่วนนี้ และหากมีการระบาดระลอกใหม่ จะต้องมีการวางแผนเพิ่ม เช่น การทำโรงพยาบาลสนาม ทำศูนย์ประชุมฯ 700 ปี ของกรมธนารักษ์ ซึ่งสามารถบรรจุคนได้ 200 -300 คน

ทั้งนี้กลไกสำคัญคือ บุคลากรชุดที่อยู่ในพื้นที่ (อสม. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) จะทราบว่ามีใครเข้า-ออกใน พื้นที่ ซึ่งเดินทางมาจาก ภูเก็ต ชลบุรี บางพื้นที่ เช่น ดอยเต่า ดอยสะเก็ด ก็มีการ State Quarantine เช่น โรงเรียน มีการเฝ้าระวัง การวัดคัดกรอง การบริหารจัดการภายในพื้นที่ ซึ่งทำให้การติดเชื้อต่างอำเภอไม่มีผู้ติด เชื้อเพิ่มขึ้น แต่ที่อำเภอที่ไม่ทราบข้อมูลบุคคล เช่น ในอำเภอเมือง จะสามารถตรวจสอบได้ยาก ก็อาศัยผู้นำ

ชุมชน เทศบาลนคร และผู้ประกอบการโรงแรม ส่งให้ชุมชน ว่ามีการปฏิบัติตัวอย่างไร การตรวจคัดกรอง การเดินทางไป-กลับ เวลาใด การเฝ้าระวัง การควบคุมโรคติดต่อดีขึ้น แต่ยังไม่ยืนยันว่าสามารถควบคุมโรคติดต่อไวรัสโคโรนา COVID-19 สำเร็จ เนื่องจากยังไม่มียุคขึ้น หรือยารักษาโรค

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คณะกรรมการโรคติดต่อที่ออกแบบมาตรการการควบคุม ป้องกันโรคติดต่อ เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความร่วมมือ สนับสนุนตลอดมา ฝ่ายสาธารณสุข อสม. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ให้ความร่วมมือดำเนินการตามมาตรการของรัฐ การบันทึกการเดินทางต่างๆ การเว้นระยะห่าง การตรวจวัดความเสี่ยงต่างๆ ฯลฯ

ปิดอภิปราย เวลา 12.50 น.

นางสาวกรวิภา วุฒิจูรีพันธ์
ผู้จัดรายงานการประชุม